

Posudek oponenta diplomové práce

Název diplomové práce: **Možnosti využití didaktických her ve výuce němčiny pro dospělé**

Autorka práce: **Michaela Menclová**, studentka Pedagogické fakulty UK Praha (studijní obor: učitelství VVP pro střední školy)

Vedoucí práce: **PhDr. Pavla Nečasová, Ph.D.**

Odevzdání práce: **duben 2010**

Autorka diplomové práce Michaela Menclová se věnuje **problematice využití jazykových her ve výuce německého jazyka** u dospělých. Autorka se snažila vytvořit inventář jazykových her, které lze považovat za efektivní a které je možné snadno realizovat ve výuce dospělých, resp. žáků středních škol. Hry je možné uplatnit zejména k procvičování, upevňování a automatizování jazykového učiva (vlastní návrhy her), a částečně i ke zkvalitňování komunikativních dovedností.

V **teoretické části** diplomové práce se autorka věnuje problematice vzdělávání dospělých, nastiňuje koncept celoživotního vzdělávání (materiál MŠMT „Strategie celoživotního učení České republiky“), okrajově si všímá i situace v dalším vzdělávání u nás a v dalších zemích EU s cílem charakterizovat specifika učení dospělých (subkapitola 2.3.5 „Specifická fyziologie učení dospělých“). Dále autorka definuje metody výuky (v užším slova smyslu) – vychází z definic Chlupa, Vrány, Thorndike, Stračára, Maňáka a Skalkové a nachází v nich zásadní odlišení vlastní metody od vyučovací formy a organizace vyučovacího procesu (i když se nelze zbavit dojmu, že mnohdy tyto pojmy splývají).

Pro potřeby této diplomové práce si autorka zvolila klasifikaci metod podle Maňáka a Švece: metody klasické, aktivizující a komplexní, i když v některých pasážích práce se objevuje přesah do organizačních forem a prostředků výuky (viz výše). V subkapitole 3.3 diplomantka charakterizuje vybrané metody, ke kterým přiřazuje v rámci aktivizačních metod i didaktické hry.

V kapitole 4 pojednává Michaela Menclová formy výuky (definuje pojem „organizační forma“) a popisuje jednotlivé formy výuky (od frontální hromadné výuky až po párovou práci žáků).

Kapitola 5 se zabývá vymezením hry – hra jako didaktický fenomén. Dále pak v subkapitole 5.1.2 vytváří přehled her na základě dotazníků, které byly zadány učitelům, lektorům a studentům (viz tabulka str. 60-61). V subkapitole 5.2 a 5.3 prezentuje autorka na základě prostudované literatury členění her a hovoří o jejich výchovně vzdělávacím přínosu. Dala bych k úvaze, zda tyto subkapitoly zařadit k subkapitole 5.1).

V kapitole 6 „analyzuje“ diplomantka učebnicové soubory, které jsou určeny pro výuku žáků staršího školního věku (gymnázia, střední odborné školy, popř. vyšší odborné školy) z hlediska v nich obsažených jazykových her. Jedná se o 5 souborů: Themen aktuell/neu, Em neu, Sprechen Sie Deutsch? , Studio d a Tangram. Autorka rovněž prezentuje podpůrné internetové stránky, na kterých je možné nalézt další aktivizační materiály, a které lze ve výuce dospělých používat a zároveň podávat návody, jak repertoár her rozšířit.

V kapitole 9 jsou obsaženy vlastní návrhy her. Jedná o celou řadu zajímavých jazykových her, vztahujících se ke gramatice (10) a slovní zásobě (3) jako dvěma důležitým jazykovým prostředkům, jejichž nácvik a automatizace má zásadní význam pro další rozvoj řečových činností. Domnívám se, že autorka mohla do souboru

zařadit i další skupinu her sloužících k upevňování zvukové či grafické stránky jazyka a skupinu her kompozičních, či interakčních, vztahujících se k nácviku a upevňování řečových dovedností. Právě tyto hry napomáhají odstraňovat psychické bariéry při mluvení zvláště patrné u dospělých a dospívajících, prohlubují sociální vztahy v kolektivu a simulací reálných životních situací navozují trvalejší a dlouhodobější cizojazyčné klima ve třídě. I přes částečnou jednostrannost navrženého souboru her se lze domnívat, že předmětný návrh vytvořených autorkou rozšiřuje repertoár gramatických a lexikálních her a znamená přínos pro pedagogickou praxi škol.

Závěr:

Diplomantka dostatečně prokázala schopnost pracovat s odbornou literaturou. Teoretická část diplomové práce plynule přechází do části praktické. Teoretická část práce poskytla solidní zázemí pro zpracování části praktické. Teoretická a praktická (didaktická) část diplomové práce jsou vyvážené. Pozitivně lze hodnotit návrhy her vytvořených autorkou, které do jisté míry **znamenaají přínos pro pedagogickou praxi**.

Uspořádání práce je logické. Rozsah diplomové práce splňuje základní parametry (135 stran včetně seznamu prostudované literatury včetně internetových odkazů a seznamu učebnicových souborů). Práce je doplněna 60 přílohami. Diplomová práce je psána česky a je doplněna resumé v němčině (cca dvě normostrany). Diplomová práce Michaely Menclové je zpracována pečlivě bez významných formálních nedostatků (číslování subkapitol).

Diplomovou práci autorky Michaely Menclové lze hodnotit **celkově pozitivně** a proto je možné doporučit její práci k obhajobě.

PaedDr. Dagmar Švermová

V Praze dne 17.4.2010